

PROTOKÓŁ Nr XXXVI.2023
Sesji Rady Gminy Sokoły, która odbyła się w dniu 14 lutego 2023 r. w godz. 10.00 – 14:00
w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Sokoły

Obradom przewodniczył Krzysztof Grabowski Przewodniczący Rady. Sesja rozpoczęła się o godz. 10:00.

W sesji uczestniczyli radni wg listy obecności stanowiącej **załącznik nr 1 do protokołu**.

Ponadto w sesji udział wzięli:

- 1) Waldemar Kikolski – Wicestarosta Wysokomazowiecki i Dyrektor Szkoły Podstawowej w Sokołach;
- 2) Dariusz Mościcki – Radny Powiatu;
- 3) Józef Zajkowski – Wójt Gminy;
- 4) Irena Bruszevska – Skarbnik Gminy;
- 5) Wanda Barbara Idźkowska – Sekretarz Gminy;
- 6) Bożena Perkowska – Kierownik Ref. Rozwoju Gospodarczego;
- 7) Rafał Iwan – Dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych w Krzyżewie;
- 8) Krystyna Leśniewska – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Bruszewie;
- 9) Magda Ożarowska – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Kowalewsczyźnie;
- 10) Krystyna Dworakowska – Kierownik Klubu Dziecięcego w Sokołach;
- 11) Andrzej Jamiołkowski – Delegat Podlaskiej Izby Rolniczej;
- 12) Andrzej Raciborski – Prezes Gminnej Spółki Wodnej „Krzewina” i Delegat Podlaskiej Izby Rolniczej;
- 13) Marek Pabich – Kierownik Posterunku Policji w Sokołach;
- 14) Danuta Perkowska – Prezes Banku Spółdzielczego w Sokołach;
- 15) Katarzyna Babińska – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach;
- 16) Marek Szamreta – Prezes Regionalnego Związku Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich Województwa Podlaskiego;
- 17) Agnieszka Aleksiejczuk – Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego w Białymstoku;
- 18) Rodzice dzieci uczęszczających do Szkoły Podstawowej w Bruszewie i mieszkańcy gminy.

Lista obecności stanowi **załącznik nr 2 do protokołu**
oraz softy w formie załączonej listy obecności – **załącznik nr 3 do protokołu**.

Ad. 1.

Otwarcia sesji dokonał Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski, który przywitał radnych, sołtysów, zaproszonych gości oraz wszystkich obecnych na sali. Na podstawie listy obecności poinformował, że w sesji uczestniczy 15 radnych. W związku z tym rada gminy może podejmować prawomocne uchwały. Ponadto ogłosił, że obrady Rady Gminy Sokoły są transmitowane, nagrywane i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy, zgodnie z art. 20 ust. 1b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Pełna treść informacji dotyczącej obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 13 RODO znajduje się na stronie BIP-u i tablicy ogłoszeń urzędu. Głosowania jawne na sesjach rady odbywają się za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych.

Ad. 2.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poinformował, że porządek obrad dzisiejszej sesji został przekazany radnym na skrzynki poczty elektronicznej. Następnie zwrócił się do radnych

z zapytaniem, czy mają uwagi lub inne propozycje do proponowanego porządku obrad? Jednocześnie przedstawił, że zgodnie z art. 20 ust 1a ustawy o samorządzie gminnym zmiany w porządku obrad mogą być wprowadzone bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady.

Radny Tomasz Kruszewski wystąpił z wnioskiem o wprowadzenie w punkcie 6 po podpunkcie pierwszym „zmieniająca uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie” podpunktu drugiego „zamiaru utworzenia w Bruszewie filii Szkoły Podstawowej w Sokołach z klasami I – III”.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski oświadczył, że dyskutowaliśmy na ten temat na posiedzeniu komisji i decyzja została podjęta.

Radny Tomasz Kruszewski odpowiedział, że tak było i ustaliliśmy, że po punkcie dotyczącym zamknięcia będzie kolejny punkt dotyczący utworzenia.

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska przedstawiła, że tydzień temu na posiedzeniu komisji rozmawialiśmy o zamiarze zamknięcia Szkoły Podstawowej w Sokołach i propozycji utworzenia w tejże szkole punktu przedszkolnego podległego pod Szkołę Podstawową w Sokołach. Wyjaśniła, że informowaliśmy państwa, że ze względów formalno-prawnych nie możemy na tej samej sesji zlikwidować szkoły i utworzyć punkt przedszkolny. Ustaliliśmy, że organizacja punktu przedszkolnego będzie ustalana na kolejnym posiedzeniu komisji. Dopiero po wypracowaniu organizacji pracy będzie można podjąć uchwałę o utworzeniu punktu przedszkolnego w Bruszewie. Na chwilę obecną nie mamy przygotowanego kompletnego projektu uchwały w w/w sprawie.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że w porządku obrad wspomnianego posiedzenia komisji był podpunkt dotyczący utworzenia punktu przedszkolnego w Bruszewie i nikt go nie wykreślał.

Radny Marek Czajkowski oznajmiał, że w punkcie 6 porządku obrad dzisiejszej sesji znalazł się podpunkt 5 „utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”. Na komisji dyskutowaliśmy tylko o chęci przystąpienia do tego związku, a nie o podjęciu uchwały na sesji. Poprosił o wykreślenie tego podpunktu z porządku obrad dzisiejszej sesji.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poinformował, że pani sekretarz wyjaśniła, że na dzisiejszej sesji nie może być podjęta uchwała w sprawie utworzenia punktu przedszkolnego w Bruszewie. Zapytał radnego Tomasza Kruszewskiego, czy wobec tego podtrzymuje wniosek?

Radny Tomasz Kruszewski odpowiedział, że jeśli nie można wprowadzić do porządku obrad wnioskowanego podpunktu, to prosi o wykreślenie z porządku sesji podpunktu o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie.

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska wyjaśniła, że zdjęcie z porządku posiedzenia punktu dotyczącego zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie będzie oznaczało zakończenie procedury związanej z likwidacją szkoły.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski dodał, że odstąpienie od punktu spowoduje, że nie wyrobimy się w czasie określonym na realizację zamierzenia.

Wójt Gminy Józef Zajkowski zapytał radnego T. Kruszewskiego, czy głównym problemem jest to, że w porządku obrad nie jest ujmowana sprawa utworzenia punktu przedszkolnego w Bruszewie? Przedstawił, że sprawa była omawiana tydzień temu na posiedzeniu komisji. Została podjęta decyzja o procedowaniu tematu utworzenia punktu przedszkolnego w Bruszewie. Wyjaśnił, że jeśli dziś nie zostanie podjęta uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie, to temat upada. Nie możemy odłożyć sprawy na kolejną sesję, ponieważ po podjęciu uchwały musimy do 28 lutego powiadomić rodziców. Poprosił o zrozumienie i rozsądne podejście do sprawy.

AK zapytał, czy przez niekompetencje urzędu ma być zamknięta szkoła?

Wójt Gminy Józef Zajkowski zapytał, w jakim sensie?

AK powiedział, że na posiedzeniu komisji mieliśmy mnóstwo pytań i nie otrzymaliśmy na nie odpowiedzi. Nie została nam przedstawiona kalkulacja kosztów.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zakończył dyskusję i ogłosił 5 minut przerwy w posiedzeniu.

Po przerwie przewodniczący wznowił obrady i oświadczył, że na posiedzeniu komisji podjęliśmy decyzję o zamknięciu szkoły z myślą o utworzeniu punktu przedszkolnego.

Radny Tomasz Kruszewski wystąpił z wnioskiem o przegłosowanie intencji utworzenia oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Sokołach z filią w Bruszewie.

Sekretarz Gminy Barbara Idzkowska oświadczyła, że utworzenie filii Szkoły Podstawowej w Sokołach nie było dyskutowane i nie było żadnego zamiaru w tej sprawie. Nie przygotowaliśmy takiego projektu uchwały. W kwestii punktu przedszkolnego przypomniła, że projekt takiej uchwały nie został zarządzony, rozmawialiśmy tylko o tym i była intencja poprzez zapis w protokole, żeby taka uchwała powstała, to trzeba określić szczegółowe zasady organizacji. Taką decyzję podejmuje Rada Gminy. Odnosząc się do ustalonego porządku obrad sesji oświadczyła, że porządek przygotowuje przewodniczący, a radni mogą w nim wprowadzić zmiany większością głosów.

AK powiedziała, że w sprawie jest wiele niedomówień. Problemem jest niewiedza wielu osób o różnicach formalnych istniejących pomiędzy punktem przedszkolnym, oddziałem przedszkolnym, a przedszkolem. Wyjaśniła, że oddziały przedszkolne funkcjonują tylko i wyłącznie przy szkołach podstawowych. Mają swój statut prawny, dlatego my walczymy o to, żeby to była filia szkoły w Sokołach z klasami I-III i oddziałami przedszkolnymi. Oddziały przedszkolne mogą wtedy być nieograniczone żadną liczbą. Punkt przedszkolny to jest maksymalnie 25 osób. Można dzielić to na grupy, ale ta liczba 25 jest po prostu nieprzekraczalna. Stwierdziła, że próbujemy wносить jakieś punkty do porządku, ale dla wielu z nas brakuje podstawowej wiedzy w tym zakresie.

Wójt Gminy Józef Zajkowski oświadczył, że rozmawialiśmy o tym na posiedzeniach komisji. Państwo podnosili kwestię filii Szkoły Podstawowej w Sokołach z klasami I-III i oddziałami przedszkolnymi. My rozmawialiśmy o tym, że będzie to punkt przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Sokołach. Następnie przedyskutowaliśmy tą sprawę z Przewodniczącą Komisji OKiSS i radcą prawnym kuratorium. Ustaliliśmy, że jedyną formułą, którą możemy zastosować jest punkt przedszkolny. Można też zdecydować się na oddział przedszkolny, ale wszyscy wiemy, że nie jest to możliwe. To było przedmiotem sporu, ale na posiedzeniu komisji zostało przegłosowane, że po zajęciu stanowiska o zamiarze likwidacji szkoły w dalszym etapie przystępujemy do utworzenia punktu przedszkolnego. Na komisji była na to zgoda. Mamy na to potwierdzenie poprzez zapis w protokole. Państwa życzenie było większe, ale zostało to przegłosowane.

AK powiedziała, że na posiedzeniu komisji odbyło się jedno głosowanie w sprawie zamiaru zamknięcia szkoły i jednoczesnego utworzenia w budynku punktu przedszkolnego. Rozumiemy, że proces zamknięcia szkoły jest nieuchronny, ale nie chcemy tam punktu przedszkolnego. Stwierdziła, że niektórzy radni mogli być za zamknięciem szkoły, ale nie mieli możliwości przyjrzeć się naszej propozycji, czyli utworzenia w Bruszewie filii Szkoły Podstawowej w Sokołach z klasami I-III i oddziałami przedszkolnymi. Nie było na ten temat żadnej dyskusji. Na wokandę wpadł temat punktu przedszkolnego. Zostaliśmy zbombardowani tymi informacjami. Państwo radni uczestniczyli w tej dyskusji. Poprosiła ich o odniesienie się do tego tematu.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski oznajmił, że na posiedzeniu komisji głosowanie było za zamknięciem szkoły i otwarciem punktu przedszkolnego.

Wójt Gminy Józef Zajkowski potwierdził, że taki wniosek został przegłosowany. Od tego czasu część radnych mogła zmienić zdanie w tej sprawie, ale nikt nam nie wmówił, że było inne stanowisko niż przedstawiamy. Oświadczył, że gminy nie stać na utrzymanie filii. Są to bardzo duże koszty. Zgodziliśmy się na punkt przedszkolny i zostanie to wykonane.

AK przedstawiła, że ze względu na orzeczenia lekarskie od 1 września 2023 r. w SP w Sokołach trzeba będzie utworzyć dodatkową pierwszą klasę. Na posiedzeniu komisji potwierdził to dyrektor p. Waldemar Kikolski. W kalkulacji nie uwzględniono obecnej drugiej klasy. W szkole w Sokołach w jednej klasie jest 23 uczniów, a w drugiej 22. Razem 45 uczniów. Wszystko byłoby w porządku, gdyby nie były to dzieci z orzeczeniami. Warunki nauczania dzieci z orzeczeniami są inne niż dzieci zdrowych. Dziecko z orzeczeniem nie może być w klasie liczącej więcej niż 20 uczniów. Argument o jakichś oszczędnościach jest więc bezpodstawny. Co z tego, że w SP w Bruszewie zlikwidujemy te klasy, jak w Sokołach trzeba je będzie utworzyć na nowo. Ponadto zapytała, jak gmina chce zorganizować punkt przedszkolny w Bruszewie skoro mamy już min. 28 dzieci, a w punkcie przedszkolnym może być maksymalnie 25 dzieci?

Wójt Gminy Józef Zajkowski odpowiedział, że rozmawialiśmy o tym z radcą prawnym kuratorium. Nie ma przeszkód prawnych na stworzenie w tym samym miejscu kolejnego punktu przedszkolnego.

AK oświadczyła, że jeżeli będą dwa punkty przedszkolne, to ktoś musi tym zarządzać i tam pracować, a to wiąże się z kosztami.

AK zapytał, jaka jest logika takich działań? Poprosił pana wójta o wykazanie, że będą z tego jakieś oszczędności.

AK zapytała, w jaki sposób będzie zagospodarowana pozostała część budynku, skoro będą w nim tylko dwa punkty przedszkolne po 25 dzieci?

Wójt Gminy Józef Zajkowski zapytał p. AK, skąd ma takie kalkulacje?

AK odpowiedziała, że takie deklaracje złożyły jej koleżanki.

Wójt Gminy Józef Zajkowski odpowiedział, że w poprzednim roku też były deklaracje, a wielu rodziców wycofało się z nich. Przedstawił, że na podstawie danych uzyskanych od pani dyrektor wiemy, że do oddziału przedszkolnego zadeklarowało się 23 dzieci. Rodzice mogą emocjonalnie podchodzić do sprawy, ale należy zrozumieć, że za tym stoją konkretne pieniądze.

AK powiedziała, że wszystko robimy dla dobra sprawy.

Wójt Gminy Józef Zajkowski oświadczył, że na posiedzeniu komisji przedstawialiśmy państwu informacje na temat likwidacji szkół w gminie i ilości dzieci w danej szkole podczas jej zamykania.

AK zapytała, kiedy likwidowano te szkoły?

Wójt Gminy Józef Zajkowski odczytał, że w 1999 r. została zlikwidowana SP w Truskolasach Niwisku – 23 uczniów w kl. I-IV, w 1999 r. SP w Krzyżewie 17 uczniów, w 2000 r. SP w Dworakach-Staśkach – 27 uczniów w kl. I-VI. Tak samo w Rzęcach, Perkach-Karpiach i w Kowalewszczyźnie.

AK przerwała stwierdzeniem, że zamknięcia tych małych szkół zbiegły się z reformą oświaty i utworzeniem gimnazjów. Gmina i tak musiała zapewnić dowóz dla dzieci. Kolejnym argumentem przemawiającym wówczas za zamknięciem szkół był brak możliwości utworzenia filii, o co teraz jest możliwe i o to wnosimy. Pozostawienie w tak dużej gminie tylko jednej szkoły jest nierozsądne i nielogiczne. Ponadto oświadczyła, że chciałaby wszystkim przedstawić działania pana wójta i atmosferę związaną z próbą likwidacji szkoły w poprzednim roku. Odczytała, że 14 lutego 2022 r. Wójt Gminy Sokoły zwrócił się do Podlaskiego Kuratora Oświaty o pozytywną opinię w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie. 16 marca 2022 r. Podlaski Kurator Oświaty negatywnie zaopiniował zamiar likwidacji szkoły. Pan wójt na sesji tłumaczył, że jest jeszcze wiele różnych sit i instytucji i że decyzja kuratorium jest najistotniejsza. Zobowiązał się dostosować do tej decyzji. 22 marca rodzice zostali poinformowani o działaniach gminy i odwołaniu się od decyzji kuratorium. 24 marca Gmina Sokoły reprezentowana przez pana wójta wniosła do Ministerstwa Edukacji i Nauki zażalenie na Podlaskiego Kuratora Oświaty. 18 maja Ministerstwo Edukacji Narodowej utrzymało w mocy zaskarżone postanowienie Podlaskiego Kuratora Oświaty. 5 października Gmina Sokoły reprezentowana przez pana wójta wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na postanowienie ostatniej instancji, czyli Ministra Edukacji i Nauki. 14 listopada Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił zaskarżone postanowienia uzasadniając, iż opinie kuratorium mają charakter celowościowy. Pan wójt powołał się na konstytucję i ograniczenie swobody działalności samorządu. W rezultacie kuratorium uznało, że kurator i minister nie podparli się odpowiednimi aktami prawnymi. 18 stycznia 2023 r. na spotkaniu w SP w Bruszewie poinformował nas o zamiarze likwidacji placówki i nie zaproponował nam żadnej alternatywy. W trakcie spotkania rodzice wyszli z taką propozycją, o którą cały czas walczymy. Pan wójt odpowiedział, że zostaną przygotowane jakieś kalkulacje i przyjrzy się tej sprawie. Na komisji 24 stycznia dało się odnieść wrażenie, że większość radnych w ogóle nie wie, o czym mówimy. Nie byli zorientowani, że były jakieś ustalenia i padła jakaś propozycja. Pani Jadwiga Sieniawska uczestniczyła zarówno w spotkaniu w szkole, jak i w posiedzeniu komisji. Na komisji powiedziała, że wydawało się jej, że znaleźliśmy jakiś złoty środek, aby uratować szkołę w Bruszewie i jednocześnie odciążać przepełnioną szkołę w Sokołach. Na posiedzeniu komisji nie przedstawiono nam kalkulacji. Nieoczekiwanie pojawił się temat punktu przedszkolnego. Nie wiemy, ile on miałby kosztować. Prosimy o jakieś zestawienia porównawcze kosztów, aby móc to przeanalizować i porównać koszty

obu propozycji. Na posiedzeniu komisji pan wójt nie odpowiadał na nasze pytania. Każda gospodyni domowa planując zrobić obiad wcześniej zaopatrza się w składniki i starannie je dobiera do jadłospisu.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski podziękował za obszerne wyśnienia i poddał pod głosowanie przyjęcie porządku obrad w zaproponowanej formie.

Radny Marek Czajkowski przypomniał, że zostały zgłoszone dwa wnioski. Poprosił, aby je przegłosować.

Radny Tomasz Kruszewski oświadczył, że złożył wniosek formalny. Należy go przegłosować.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił o sprecyzowanie wniosku.

Radny Tomasz Kruszewski zawnioskował o wprowadzenie dodatkowego punktu utworzenie oddziału przedszkolnego pod filią Szkoły Podstawowej w Sokołach.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał radnego T. Kruszewskiego, czy rozumie wyjaśnienia pani sekretarz?

Radny Tomasz Kruszewski odpowiedział, że na komisji ustaliliśmy, że będzie likwidacja szkoły, a kolejnym punktem będzie intencja utworzenia.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał radnego T. Kruszewskiego, czy zapoznał się z protokołem?

Radny Tomasz Kruszewski odpowiedział, że uczestniczył w posiedzeniu komisji i wie, co było na posiedzeniu i nad czym radni głosowali.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski powiedział, że to bardzo dobrze.

Radny Tomasz Kruszewski oświadczył, że punkt o likwidacji i zamiarze utworzenia miał być połączony. W tej chwili jest likwidacja, a nie ma zamiaru utworzenia.

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska zapytała, co ma być zamiarem utworzenia?

Radny Tomasz Kruszewski oświadczył, że naszym zamiarem jest utworzenie w Bruszewie filii szkoły w Sokołach z klasami I-III i oddziałem punktu przedszkolnego. Poprosił o przegłosowanie takiego wniosku.

Wójt Gminy Józef Zajkowski oświadczył, że rozumie, iż radny Tomasz Kruszewski wnioskuję o zmianę dotychczasowych ustaleń? Na komisji odbyło się głosowanie nad zamiarem likwidacji szkoły i intencją utworzenia punktu przedszkolnego i była na to zgoda. Poprosił p. Przewodniczącą Komisji OKISS, aby wypowiedziała się w tym temacie.

Radna Jadwiga Sieniawska oświadczyła, że na komisji głosowaliśmy o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie z jednoczesnym utworzeniem punktu przedszkolnego w Bruszewie, jako filii Szkoły Podstawowej w Sokołach. Było też powiedziane, że w okresie między uchwaleniem zamiaru likwidacji SP w Bruszewie, a podjęciem uchwały o likwidacji tej szkoły zostanie podjęta uchwała o utworzeniu punktu przedszkolnego.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski potwierdził, że takie mamy intencje.

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska poinformowała, że czynności organizacyjne związane z utworzeniem punktu przedszkolnego nie są jeszcze opracowane. Na tą chwilę nie można głosować na projektem uchwały, który nie zawiera merytorycznego załącznika.

Radna Jadwiga Sieniawska powiedziała, że w tym momencie jesteśmy w patowej sytuacji. Na posiedzenie komisji mieliśmy przygotowany projekt uchwały o utworzeniu punktu przedszkolnego w Bruszewie.

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska wyjaśniła, że taki projekt jest, ale nie zawiera on niezbędnego załącznika.

Radna Jadwiga Sieniawska zaproponowała wprowadzenie do porządku obrad sesji projektu uchwały o zamiarze utworzenia punktu przedszkolnego w Bruszewie.

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska poinformowała, że na dzisiejszych obradach nie będzie można podjąć uchwały o utworzeniu punktu przedszkolnego. Możliwe będzie wyrażenie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Radna Jadwiga Sieniawska powiedziała, że chodzi nam o słowo wiążące.

AK poprosił o przedstawienie kalkulacji. Chcemy wiedzieć, czy to co proponuje pan wójt jest uzasadnione ekonomicznie.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał pod głosowanie wnioszek o zajęcie stanowiska w sprawie utworzenia Punktu Przedszkolnego w Bruszewie.

W głosowaniu wzięło udział 12 radnych:

- głosy za: 8
- głosy przeciw: 1
- głosy wstrzymujące się: 3

Wykaz głosowania imiennego w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie utworzenia Punktu Przedszkolnego w Bruszewie stanowi **załącznik nr 4 do protokołu**.

Radny Marek Czajkowski poprosił, aby od razu przegłosować jego wniosek. Oświadczył, że na posiedzeniu komisji rozmawialiśmy jedynie o chęci przystąpienia do związku. Nie było mowy o tym, aby podejmować uchwałę. Starosta nie przygotował jeszcze statutu tegoż związku. Nie ma zatem sensu wchodzić w związek, gdy nie ma statutu. Odnosząc się do tematu szkoły w Bruszewie powiedział, że na zebraniu w SP w Bruszewie doszliśmy do porozumienia, że w Bruszewie będzie filia szkoły w Sokołach wraz z przedszkolem. Na posiedzeniu komisji okazało się, że ma tam być tylko punkt przedszkolny. Nikt z nas radnych, oprócz pani Jadwigi Sieniawskiej Przewodniczącej Komisji OKiSS, nie uczestniczył w spotkaniu z kuratorem. Nie znamy ustaleń i opinii kuratora. Temat punktu przedszkolnego pojawił się niespodziewanie na komisji. Nie wiemy, o co w tym wszystkich chodzi? Pan wójt zachował się niewłaściwie wobec radnych. Stwierdził, że jest mocno zdziwiony postawą pana wójta.

Wójt Gminy Józef Zajkowski oznajmił, że na spotkaniu w SP w Bruszewie rodzice wyszli z wnioskiem o utworzenie filii. Nie akceptowałem tej propozycji, ani jej nie odrzucałem. Na spotkaniu z udziałem pani przewodniczącej Komisji OKiSS, pani dyrektor SP w Bruszewie i pana dyrektora SP w Sokołach rozmawialiśmy telefonicznie z panią kurator na temat szkoły w Bruszewie. Ustaliliśmy, że optymalnym rozwiązaniem będzie utworzenie punktu przedszkolnego w Bruszewie. Oświadczył, że nic nie ukrywa w tej sprawie. Propozycja rodziców nie została zatwierdzona. Traktowaliśmy ją jako jedno z możliwych rozwiązań. Zaapelował o merytoryczne podejście do tematu i odstąpienie od wypowiedzi pod publikę. Wiele osób i część sołtysów z obwodu szkoły w Bruszewie uważa, że gmina powinna podjąć decyzję o likwidacji szkoły. Poszliśmy na kompromis i zgodziliśmy się na rozwiązanie, które powinno wszystkich zadowolić.

Radny Marek Czajkowski oświadczył, że w żaden sposób nie wypowiada się pod publikę. Wiele osób uczestniczyło w spotkaniu i ma inny obraz ustaleń niż pan wójt. Nie można mówić, że może tak, a może nie, a potem się coś wybierze. Pan wójt jest gospodarzem naszej gminy, dlatego powinien zarówno na spotkaniu w szkole, jak i posiedzeniu komisji twardo mówić o możliwościach gminy. Pan wójt powinien na komisje przychodzić przygotowany do dyskusji, tymczasem sam organizuje spotkania z kuratorem bez udziału radnych, a teraz na siłę chce nas ukierunkować do swoich racji.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski oświadczył, że czuje, że radny Marek Czajkowski jest przeciwny realizacji inwestycji gminno-powiatowych na terenie gminy Sokoły.

Radny Marek Czajkowski powiedział, że są to insynuacje.

AK oświadczył, że rada gminy przed zdecydowaniem się na któreś z rozwiązań powinna je wcześniej rozważyć pod względem ekonomicznym. Jeżeli liczymy wszystkie wydatki, to powinniśmy sobie przekalkulować, ile kilometrów dróg można byłoby wykonać za pieniądze wydatkowane na hale w Sokołach.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zakończył dyskusję i zarządził przejście do głosowania nad zgłoszonym wnioskiem do porządku obrad.

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska odnosząc się do uwagi radnego Marka Czajkowskiego w kwestii przyjęcia statutu związku wyjaśniła, że zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym statut podlega uzgodnieniu z wojewodą po utworzeniu związku.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu wnioszek o usunięcie z porządku obrad punktu 6.5, tj. utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 2
- głosy przeciw: 13
- głosy wstrzymujące się: 0

Wykaz głosowania imiennego w sprawie o usunięcie z porządku obrad punktu 6.5 utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą” stanowi **załącznik nr 5 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski ogłosił, że wniosek został odrzucony. Podpunkt pozostaje w porządku obrad.

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie sesji.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu XXXV Sesji Rady Gminy.
4. Informacja z pracy Wójta w okresie między sesjami.
5. Dyskusja na temat wyodrębnienia funduszu sołectkiego.
6. Rozpatrzenie wniosków i podjęcie uchwał w następujących sprawach:
  - 1) zmieniająca uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie;
  - 2) udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu na 2023 rok;
  - 3) zmian w budżecie gminy na 2023 rok;
  - 4) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031;
  - 5) utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”;
  - 6) rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Sokoły;
  - 7) ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły;
  - 8) Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok;
  - 9) zmiany uchwały nr XXXV/232/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych;
  - 10) wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość;
  - 11) zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły;
  - 12) podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
  - 13) określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
7. Wolne wnioski i informacje.
8. Zamknięcie obrad.

Ad. 3.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał wyciąg z protokołu XXXV Sesji Rady Gminy, który stanowi **załącznik nr 6 do protokołu**.

Uwag do protokołu z poprzedniej sesji nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał pod głosowanie przyjęcie protokołu XXXV Sesji Rady Gminy Sokoły.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Wykaz głosowania imiennego w sprawie przyjęcia protokołu XXXV Sesji Rady Gminy Sokoły stanowi **załącznik nr 7 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że protokół XXXV Sesji Rady Gminy Sokoły został przyjęty.

Ad. 4.

Wójt Gminy Józef Zajkowski zapoznał z informacją z pracy między sesjami za okres od 30 grudnia 2022 r. do 14 lutego 2023 r. Informacja stanowi **załącznik nr 8 do protokołu**. Zapytał, czy są pytania do przedstawionej informacji?

Radny Piotr Łapiński przedstawił, że w grudniu na komisji budżetowej i w okresie pomiędzy sesjami kilkakrotnie na posiedzeniach komisji był poruszany temat programu rządowego Polski Ład. Zawniósł, aby przed rozpisaniem konkursu na komisjach omówić inwestycje, które planujemy zgłosić do programu. Nie chcielibyśmy, aby wybór inwestycji odbył się jednoosobowo. Pragniemy o tym porozmawiać i wspólnie wybrać inwestycje do dofinansowania. Poinformował, że wspólnie z radnymi: Tomaszem Kruszewskim i Tomaszem Cimaszewskim wnioskuje o ujęcie w inwestycjach przewidzianych do realizacji remontu strażnic w Jeńkach i w Bruszewie oraz pomieszczenia w starej części szkoły w Kowalewszczyźnie. Ponadto poinformował, że wielu mieszkańców dzwoni i pyta się go o sprawy związane z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Ogłosił, że otrzymał informację z ministerstwa odnośnie uruchomienia przez Urząd Komunikacji Elektronicznej specjalnej strony internetowej przeznaczonej do zgłaszania zapotrzebowania na Internet. Zawniósł, aby taka informacja pojawiła się na stronie internetowej gminy, dzięki temu wszyscy zainteresowani będą wiedzieli na jaką stronę mają wejść i jak mają zgłosić popyt na Internet. Na podstawie tych zgłoszeń UKE opracuje schemat adresów i przekaże go do Centrum Projektów Polska Cyfrowa, które weźmie dane pod uwagę przy ogłaszaniu kolejnych konkursów na realizację inwestycji. Zaapelował do zainteresowanych mieszkańców gminy o zgłaszanie zapotrzebowania na Internet. Zapytał pana wójta, czy można już składać wnioski o kruszywo na drogi? Czy był już przetarg na dostawę kruszywa? Zima była lekka i błotna. Dróg do remontu trochę będzie. Sołtysi interesują się tą sprawą i chcieliby uzyskać informacje na ten temat.

Wójt Gminy Józef Zajkowski odpowiedział, że na temat Polskiego Ładu będziemy rozmawiać na posiedzeniu komisji. Na tą chwilę trudno nam wybierać inwestycje do realizacji, dlatego że nie wiemy jeszcze jaki zostanie ogłoszony zakres programu. Kilka miesięcy temu niespodziewanie ogłoszono konkurs na zabytki. Składanie wniosków zostało wydłużone do 17 marca. W najbliższy piątek w starostwie odbędzie się spotkanie na ten temat. Gmina Sokoły nie ma zabytków, które można byłoby wyremontować z programu, ale chcemy pomóc naszym parafiom. Odnosząc się do kwestii składania wniosków o remont dróg poinformował, że można już zgłaszać potrzeby w tym zakresie. W kolejnym etapie będziemy je analizowali i na wiosnę rozpoczniemy prace. Na pytania związane z zapewnieniem Internetu postara się odpowiedzieć zaproszona na dzisiejszą sesję Dyrektor Społeczeństwa Informacyjnego w UMWP w Białymstoku p. Agnieszka Aleksiejczuk. Na sesję nikt nie przybył w firmy Koba.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk poinformowała, że urząd marszałkowski jest właścicielem regionalnej sieci szerokopasmowej województwa podlaskiego zbudowanej ze środków z perspektywy 2007-2013. Sieć przebiega niedaleko państwa domów, ale nie trafia bezpośrednio do nich, ponieważ takie były założenia programu. Urząd marszałkowski świadczy usługi dla operatorów telekomunikacyjnych. Od 2016 r. współpracujemy z kilkudziesięcioma operatorami. Są to nie tylko operatorzy lokalni, ale również krajowi. Realizujemy zadania nałożone na samorządy województw przepisami prawa. Poza tym wykonujemy obowiązki wynikające z realizacji projektów unijnych. W praktyce oznacza to, że nie możemy świadczyć usług detalicznych, ale tylko i wyłącznie usługi hurtowe. Nasze założenia pierwotne przy realizacji projektu w perspektywie 2014-2020 przewidywały rozbudowę regionalnej sieci szerokopasmowej wykonanej ze środków poprzedniej perspektywy

finansowej. Założenia programu operacyjnego Polska Cyfrowa zostały nieco inaczej sformułowane. Środki finansowe zadedykowano tylko i wyłącznie podmiotom komercyjnym, czyli przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, które te projekty obecnie realizują. Na terenie województwa podlaskiego realizowane są aktualnie trzy duże projekty. Na NUTS-ie białostockim przez firmę KOBA, na NUTS-ie łomżyńskim przez Podlaską Sieć Internetową i na NUTS-ie suwalskim przez firmę IDEALAN. Te podmioty przy składaniu wniosków o przyznanie środków europejskich miały dowolność w kształtowaniu projektu. W wyłącznej kompetencji podmiotu realizującego projekt pozostaje wybranie adresów do realizacji przy osiągnięciu określonych wskaźników. Taka forma realizacji projektu prowadzi do niezadowolenia mieszkańców, ponieważ często zdarza się, że do jednego adresu można doprowadzić Internet, a do sąsiedniego już nie. Urząd marszałkowski nie ma na to wpływu, chociaż wiemy jak to wygląda. Obecnie jesteśmy w przededniu nowej perspektywy, a więc kształtowania warunków do pozyskania nowych środków finansowych. Oznacza to, że projekty będą kontynuowane. Nie wiadomo, czy przez te, czy inne firmy. Dostęp do Internetu będzie zagęszczany na terenie województwa podlaskiego. Na przyszłą perspektywę zostały przeznaczone ogromne środki, co oznacza że potrzeby są bardzo duże. Program jest jeszcze na etapie przygotowywania. Niedługo konkursy będą publikowane i być może konsultowane społecznie. Obecnie dysponujemy kilkoma nowymi narzędziami pozwalającymi poruszać się w tym zakresie. Pierwsze narzędzie pozwala zobaczyć, to co zostało już wykonane, a drugie to co jest planowane. Pani dyrektor zaprezentowała funkcjonalność narzędzi, tj. SIDUSIS i IMAPCLOUD ogólnodostępnych w Internecie i przedstawiła, że osoby zainteresowane podłączeniem się do Internetu powinny po zalogowaniu się zweryfikować swoje dane.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że od trzech lat zajmuje się tym tematem i ma pewną wiedzę w tym zakresie. Przybliżył, że przez ten czas skierował wiele pism do operatora, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Ministerstwa Cyfryzacji. Przedstawił, że na potrzeby konkursu wyznaczane są białe plamy. Firma realizująca inwestycję nie musi podłączać do sieci wszystkich punktów adresowych z obszaru białej plamy. Tak właśnie postępuje. Wybiera tylko te punkty, które jej pasują. Pozostałe pozostawia i w kolejnym etapie nieuczciwie podchodzi do sprawy proponując podłączenie po mocno zawyżonej opłacie, bo za 20 tys. zł. Taka sytuacja spotkała go osobiście, ale wielu mieszkańców w gminie boryka się z takim samym problemem. Poprosił panią dyrektor, aby odpowiedziała na podstawie jego przykładu, co może zrobić w tej sprawie, aby zmusić operatora do rozbudowy linii i podłączenia wszystkich zainteresowanych. Jeżeli w wiosce pozostaną cztery niepodłączone do sieci domy, to żaden inny operator nie zechce tu przyjść, aby finalizować inwestycję.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk oświadczyła, że rozumie frustrację radnego, ale zasady konkursów zostały w taki sposób ujęte, że nie zadowolają wszystkich zainteresowanych.

Radny Piotr Łapiński przedstawił, że otrzymał informację z ministerstwa, że są planowane kolejne konkursy.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk poinformowała, że sugerowała panu wójtowi spisanie uwag mieszkańców i wysłanie ich do CPPC.

Radny Piotr Łapiński powiedział, że osobiście kierował tam swoje uwagi.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk oznajmiła, że nie można się poddawać. Trzeba pisać i zgłaszać uwagi.

Radny Piotr Łapiński powiedział, że nie zmierza się poddawać. Przez 3 lata napisał mnóstwo pism. Wyraził nadzieję, że w końcu ktoś podłączy go i innych mieszkańców do szerokopasmowego Internetu. Zapytał, co należy zrobić, aby w kolejnym konkursie nie powtórzyła się sytuacja?

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk odpowiedziała, że należy dokonać zgłoszenia na zaprezentowanej stronie internetowej.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że napisał już do wszystkich możliwych instytucji i dokonał zgłoszeń tam, gdzie tylko się dało.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk oświadczyła, że nie reprezentuje ministerstwa, dlatego trudno jej wypowiadać się za ministerstwo. Konkurs został rozpisany w taki sposób, że firma realizująca inwestycję ma możliwość wybrania punktów adresowych z obszaru białej plamy. Takie

podejście do inwestycji powoduje niezadowolenie mieszkańców. Na pewno do ministerstwa dociera wiele podobnych głosów. Trzeba mieć nadzieję, że zostaną one wzięte pod uwagę przy kolejnym konkursie. Następnie przy pomocy drugiego narzędzia przeanalizowała konkretne punkty adresowe.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że ma wrażenie, że pani dyrektor unika odpowiedzi. Przedstawione wyjaśnienia są niewystarczające. Zapytał, co ma zrobić, aby konkretnie jego punkt, jak również innych zainteresowanych mieszkańców, zostały podłączone do Internetu w kolejnym etapie?

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk odpowiedziała, że na podstawie dokumentów ministerstwo wie, że pan radny ma podłączony Internet. Zapytała, czy to jest prawda?

Radny Piotr Łapiński odpowiedział, że jest to fałsz.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk poprosiła o zweryfikowanie danych na stronie internetowej i wysłanie zgłoszenia.

Radny Piotr Łapiński odpowiedział, że dokonywał już mnóstwo różnych zgłoszeń. Zapytał, co może zrobić, aby w mieć pewność, że zostanie to zrobione przy kolejnym konkursie?

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk oświadczyła, że nie odpowie na to pytanie, ponieważ warunki skierowane są do operatorów telekomunikacyjnych.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że mieszkańcy są mocno zbulwersowani sposobem realizacji inwestycji. Wykonawca inwestycji podzielił punkty adresowe na lepsze i gorsze. Mieszkańcy obawiają się, że operator opuści miejscowość i nie wykona podłączenia wszystkich zainteresowanych. Ludzie piszą, dzwonią, robią wszystko co jest możliwe, ale nie przynosi to oczekiwanego efektu. Firma brutalnie zajmuje obszar. Pozostawia punkty, aby je podłączyć w przyszłości. Jest to podejście typowo biznesowe.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk odpowiedziała, że jeżeli zainteresowany nie zweryfikuje danych, to nie ma na co liczyć. Niebieska kropka przy punkcie adresowym oznacza, że jest tam możliwość podłączenia się do Internetu.

Radny Piotr Łapiński powiedział, że mapka jest tylko informacją. Urząd po otrzymaniu pisma od zainteresowanego powinien przyrzeć się sprawie i zaktualizować posiadane dane.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk odpowiedziała, że urząd wie, ale wykonana inwentaryzacja pokazuje zupełnie coś innego. Dane do systemu zostały wprowadzone na podstawie sprawozdań operatorów telekomunikacyjnych.

Radny Piotr Łapiński zapytał, kto opracowuje założenia do białych plam? Czy jest to UKE?

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk odpowiedziała, że tak. Zgromadzone dane są na podstawie inwentaryzacji.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że dobrze że pani dyrektor pokazała nam narzędzia do sprawdzania informacji. Zapytał, skąd zwykły obywatel może wiedzieć o istnieniu takich stron? Urząd po otrzymaniu pisma potwierdził, że nie mam dostępu do Internetu.

Dyrektor DSI w UMWP Agnieszka Aleksiejczuk zaproponowała, aby niezależnie od tego dokonać aktualizacji danych na stronie internetowej.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski podziękował Dyrektor DSI w UMWP p. Agnieszce Aleksiejczuk za przedstawione informacje i poprosił o zabranie głosu przez Prezesa Regionalnego Związku Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich Województwa Podlaskiego p. Marka Szamretę.

Prezes Regionalnego Związku Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich Województwa Podlaskiego Marek Szamreta zapoznał z działalnością związku i lokalnego Stowarzyszenia Klub Rodzin Abstynenckich Łabędź w Wysokiem Mazowieckiem, w którym również pełni funkcję prezesa. Poinformował, że funkcję prezesa związku pełni od wielu lat. Nie zamierza ubiegać się o reelekcję. Na sesję przyjechał, aby podziękować panu wójtowi i wszystkim osobom pracującym w sferze profilaktyki alkoholowej za wieloletnią współpracę i otrzymane od samorządu gminy Sokoły środki na profilaktykę alkoholową. W dowód uznania odznaczył pana wójta orderem i wręczył akt nadania odznaki zasłużonego dla ruchu abstynenckiego na Podlasiu.

Wójt Gminy Józef Zajkowski podziękował za otrzymane odznaczenie.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski ogłosił 10 minut przerwy w posiedzeniu.

Ad. 5.

Po przerwie przewodniczący wznowił obrady i przekazał głos panu wójtowi.

Wójt Gminy Józef Zajkowski poinformował, że w ostatnim posiedzeniu komisji uczestniczyło liczne grono sołtysów. Ustaliliśmy, że na dzisiejszej sesji odbędzie się dyskusja na temat funduszu sołeckiego. Uchwała w tej sprawie powinna być podjęta do końca marca br. Dziś nie planujemy podejmowania uchwały. Chcemy tylko omówić kwestie z tym związane. Przedstawił, że w naszej gminie uchwała o wyodrębnieniu środków na utworzenie funduszu sołeckiego została podjęta tylko w pierwszym roku po wejściu w życie przepisów wprowadzających możliwość utworzenia funduszu. Wówczas niewielu sołtysów złożyło wnioski do funduszu. W kolejnych latach zawsze kwestię wyodrębnienia funduszu konsultowaliśmy z sołtysami, ale od tego czasu nie było zainteresowania tego typu rozwiązaniem, dlatego też rada gminy nie wyodrębniała w budżecie takiego funduszu. Oświadczył, że nie jest przeciwny wyodrębnianiu funduszu sołeckiego w przyszłorocznym budżecie. Rada gminy dostosuje się do woli sołtysów. Powinniśmy być świadomi tego, że konsekwencją przeznaczenia środków na fundusz sołecki będzie uszczuplenie wydatków na remonty dróg. Budżet nie jest z gumy. Nie są to jakieś ekstra środki z zewnątrz. Są to pieniądze pochodzące z naszego budżetu. Na dzisiejszej sesji rozmawiamy o szkole. Musimy ciąć wydatki. Fundusz sołecki nie może być przeznaczony na dowolny cel, tylko na zadania własne gminy określone w danych sołectwie.

Skarbnik Gminy Irena Bruszezka zapoznała z przepisami prawa w zakresie tworzenia funduszu sołeckiego i poinformowała, że fundusz sołecki został utworzony tylko w budżecie gminy na 2010 r. Od tego czasu na każdej sesji, po konsultacji sprawy z sołtysami, podejmowano uchwałę o niewyodrębnianiu funduszu sołeckiego. Fundusz sołecki może być przeznaczony na realizację przedsięwzięć mieszczących się w katalogu zadań własnych gminy. Muszą one służyć poprawie warunków życia mieszkańców i być zgodne ze strategią rozwoju gminy. Zgodnie z procedurą po podjęciu uchwały o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego w przyszłorocznym budżecie gminy wójt informuje wszystkich sołtysów w terminie do 31 lipca br. o wysokości środków przysługujących sołectwu z funduszu sołeckiego i informuje o tym wojewodę. Po utworzeniu funduszu gmina może ubiegać się u wojewody o zwrot części środków przeznaczonych na fundusz sołecki. Wysokość dotacji ustalana jest w każdym roku na podstawie mechanizmu korygującego i wynosi ok. 12-20 %. W kolejnym etapie w miejscowościach muszą odbyć się zebrania wiejskie w celu podjęcia uchwał o przeznaczeniu środków na konkretne przedsięwzięcia. Sołectwo zobowiązane jest do opracowania dokumentów i uzasadnienia wniosku. Ustawa dopuszcza realizację wspólnego przedsięwzięcia przez kilka sołectw. Sołectwa mają czas na przekazanie podjętych uchwał i opracowanych wniosków do 30 września. Po pozytywnym zweryfikowaniu wniosków przyjmuje się je do projektu budżetu. Po ujęciu przedsięwzięć w budżecie są one realizowane w kolejnym roku. Przedstawiła, że rola sołectwa kończy się na etapie złożenia wniosku. Zgłoszone zadania są realizowane przez gminę i to wójt ponosi odpowiedzialność za przebieg inwestycji. Na tą chwilę w naszej gminie w 11 sołectwach nie ma wybranego sołtysa. Te sołectwa, do chwili wyboru sołtysa, nie będą mogły występować o środki z funduszu sołeckiego. Na skrzynki poczty elektronicznej radnych przesłaliśmy symulacje środków przeznaczonych na fundusz sołecki. Nie są to jeszcze kwoty ostateczne, ponieważ do wykazania kwot musimy wziąć dane na dzień 30 czerwca br. Nie będą to wielkie różnice, ale w nieznacznym stopniu będą odbiegały od tego, co zostało przedstawione w tabeli. Do symulacji zostały przyjęte dane na dzień 31 grudnia 2022 r. Pani skarbnik zapoznała z informacją o wielkości środków przydających na każde sołectwo, która stanowi **załącznik nr 9 do protokołu** i poinformowała, że niewykorzystane przez sołectwo środki nie przechodzą na kolejny rok budżetowy.

Radny Marek Czajkowski oświadczył, że rada gminy obecnej kadencji, za opinią sołtysów, przez cztery lata nie tworzyła funduszu sołeckiego. Pan wójt mówił, że jest to bardzo duże obciążenie dla budżetu. Nie zgodził się z takim stwierdzeniem. W sąsiednich gminach Wysokie Mazowieckie, Kulesze Kościelne i Kobylin-Borzemy od wielu lat funkcjonują fundusze sołeckie. Nie przeszkadza to w budowie i remontach dróg. Zwrócił uwagę, że sesja nie jest miejscem do obszernych dywagacji na temat funduszu sołeckiego, jakie zaprezentowała pani skarbnik. Zakres inwestycji możliwych do realizacji w ramach funduszu jest znacznie szerszy niż zostało to przedstawione. Fundusz może być przeznaczany na oświetlenie uliczne i budowę chodników przy drogach powiatowych. Gmina może

dołożyć się do funduszu sołeckiego. Sołectwo może również pozyskać środki od sponsorów, w tym osób prywatnych i instytucji. Celem dzisiejszej dyskusji jest zainicjowanie potrzeb i spojrzenie na potrzeby mieszkańców wsi z nieco innej perspektywy, niż dotychczas. Obecnie w naszej gminie nie ma ok. 25 % sołtysów. Fundusz sołecki mógłby zjednoczyć wioskę. Mieszkańcy musieliby spotkać się na zebraniach i przedyskutować ważne dla nich sprawy. Po pandemii ludzie zamknęli się w domach i nie mają ze sobą kontaktu. Relacje międzyludzkie są bardzo potrzebne i wskazane. Zaproponował zorganizowanie szkoleń dla sołtysów z funduszu sołeckiego. Wielu naszych sołtysów interesuje się funduszem sołeckim, ale obawia się procedury. Warto byłoby poznać zasady. Najtrudniejszy jest pierwszy krok. Później będzie już znacznie łatwiej. Sołectwo składa wnioski, a inwestycję realizuje gmina. Na zebraniach musimy jedynie wybrać inwestycję, która kwalifikuje się do zadań własnych gminy. Szkolenia są bardzo potrzebne. W naszej gminie są sołectwa, w których przez 20 lat nie wykonano żadnej inwestycji. Środki z funduszu sołeckiego spowodowałyby, że w końcu coś by tam powstało i każdy pochwaliłby pana wójta za podjęcie działań w tej kwestii.

Wójt Gminy Józef Zajkowski powiedział, że nie jest przeciwnikiem tworzenia funduszu. Poprosił, aby nie mówić, że wójt coś hamował i jest czemuś przeciwny. Oświadczył, że jest w stałym, codziennym kontakcie ze wszystkimi sołectwami. W każdej wsi są wykonywane jakieś inwestycje, nawet te drobne często niezauważalne. Pan radny Marek Czajkowski nie wie o wszystkim, co jest realizowane. Nigdy nie odmawialiśmy sołtysom realizacji zadań, które są potrzebne. Poprosił, aby sołtysi wypowiedzieli się w tej kwestii. W ostatnim czasie złożyliśmy wnioski na remonty. Obecnie czekamy na rozstrzygnięcie konkursu. Gmina dostrzega potrzeby mieszkańców i w miarę możliwości je realizuje. Pan radny Marek Czajkowski swoje wypowiedzi kieruje pod publikę. Dobrze byłoby, aby zachował przy tym godną uczciwość i przedstawiał całą prawdę. Pani skarbnik starała się dokładnie przybliżyć zagadnienia związane z funduszem sołeckim. Pan radny potrzebuje na to trzydniowego szkolenia, najlepiej wyjazdowego. Nie ma takiej potrzeby. Pani skarbnik zajmuje się szkoleniem ludzi i takie szkolenie może przeprowadzić tu na miejscu.

Radny Marek Czajkowski odpowiedział, że nic nie mówił o tym, że pan wójt blokuje tworzenie funduszu sołeckiego. Stwierdził, że podejrzewa, iż żaden z sołtysów obecnych na sali nie zrozumiał dokładnie tego, co powiedziała pani skarbnik. Problematyka funduszu sołeckiego jest bardzo złożona. Należy na to zagadnienie poświęcić trochę czasu. Wyjaśnił, że odniósł się do przykładu innych gmin tylko po to, aby uzmysłwić, że inne gminy mogą podążać w takim kierunku. Fundusz mógłby przyczynić się do integracji ludzi. Gmina wykonuje wiele zadań, ale cel utworzenia funduszu jest nieco inny.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski przerwał stwierdzeniem, ile razy można mówić to samo?

Radny Marek Czajkowski odpowiedział, że musiał odnieść się do sprawy i wyjaśnić niezrozumiałe kwestie.

Skarbnik Gminy Irena Bruszevska oświadczyła, że przedstawione informacje nie są żadną formą szkolenia. Przedstawiła, że osobiście prowadzi szkolenia z różnego zakresu, w tym o funduszu sołeckim. Jeżeli będzie wola przeprowadzenia szkoleń, to możemy je zorganizować we własnym zakresie. Odnosząc się do kwestii remontów dróg oświadczyła, że to zadanie jest realizowane. Po uchwaleniu funduszu remonty dalej będą wykonywane, tylko że ze środków funduszu sołeckiego. Wyjaśniła, że pieniędzy z funduszu nie można przeznaczyć na integrację, tylko na przedsięwzięcie. Fundusz sołecki funkcjonuje w sąsiednich gminach. W ubiegłym roku niemalże wszystkie wsie w gminie Kulesze Kościelne przeznaczyły fundusz na remont kościoła, a gmina udzieliła dotacji parafii.

Sołtys wsi Dworaki-Pikaty Marian Dworakowski zaproponował nieformalne głosowanie sołtysów w tej sprawie. Oświadczył, że pomysł radnego Marka Czajkowskiego jest ciekawy, ale pewnym problemem jest to, że na zebrania we wsi przychodzi bardzo mało mieszkańców. Ludzie nie interesują się sprawami ogólnymi. Każdy ma swoje zajęcie. Mieszkańcy są zapracowani i niechętnie uczestniczą w spotkaniach.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski potwierdził, że taka jest prawda.

Sołtys wsi Porośl-Kije Tadeusz Brzozowski zaproponował utworzenie funduszu sołeckiego tylko w wioskach, które są tym zainteresowane.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski odpowiedział, że nie możemy tak zrobić. Fundusz wyodrębniamy dla wszystkich wiosek, albo dla żadnej.

Skarbnik Gminy Irena Bruszevska powiedziała, że fundusz wyodrębniamy dla wszystkich wiosek w gminie. Zainteresowanie funduszem wyjdzie podczas zebrań wiejskich. Jeżeli nie będzie zainteresowania, to wieś nie musi z niego korzystać. Niewyodrębnienie funduszu zamknie drogę wszystkim.

Radna Jadwiga Sieniawska oświadczyła, że na dzisiejszą sesję została zaplanowana tylko sama dyskusja. Czas na podjęcie uchwały o wyodrębnieniu bądź niewyodrębnieniu funduszu jest do 31 marca. Poprosiła sołtysów o przemyślenie tematu. Jeżeli będzie zainteresowanie wyodrębnieniem funduszu, to rada gminy podejmie taką decyzję.

Sołtys wsi Dworaki-Pikaty Marian Dworakowski zapytał, czy po wyodrębnieniu funduszu i przeznaczeniu środków na jakiś cel, gmina będzie remontowała drogi jak dotychczas?

Skarbnik Gminy Irena Bruszevska odpowiedziała, że tak.

Wójt Gminy Józef Zajkowski powiedział, że nie uchylamy się od realizacji zadań.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zaproponował, aby do kolejnej komisji sołtysi zainteresowani utworzeniem funduszu złożyli do urzędu gminy stosowne wnioski.

Ad. 6.

1)

Wójt Gminy Józef Zajkowski oświadczył, że na dzisiejszej sesji zostało już bardzo dużo powiedziane w przedmiotowej sprawie. Zrobiliśmy kalkulację kosztów funkcjonowania w Bruszewie filii Szkoły Podstawowej w Sokołach. Na ten cel musielibyśmy przeznaczyć ok. 880 tys. zł rocznie. Taka informacja została przedstawiona na posiedzeniu komisji. Utrzymywanie w Bruszewie szkoły z klasami I-VIII i 19 uczniami, to wyrzucenie pieniędzy w błoto. Na ostatnim posiedzeniu komisji zapadła decyzja o zamknięciu szkoły i utworzeniu w Bruszewie punktu przedszkolnego. Dyrektor szkoły zdecyduje o organizacji tego punktu. Wyrzucił obawy, że po utworzeniu filii rodzice mogą zabrać dzieci do innej szkoły, wówczas będziemy musieli utrzymywać szkołę bez dzieci. Nie możemy dalej utrzymywać szkoły, w której w klasach I-VIII jest 19 uczniów. W poprzednim roku jeden z rodziców bardzo emocjonalnie podchodził do sprawy na spotkaniach, a od września zabrał swoje dzieci ze szkoły. Zaapelował do rady gminy o konsekwentną i odpowiedzialną decyzję.

AK podziękował pani skarbnik za dokładne wyliczenie kwoty przypadającej na każdą wieś. Poprosił o informację na temat kosztów utrzymania klas I-III i punktu przedszkolnego w porównaniu do kosztów utrzymania punktu przedszkolnego.

Sekretarz Gminy Barbara Idzkowska przedstawiła, że podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie jest kontynuacją procedury rozpoczętej w ubiegłym roku. Zapoznała z podjętymi do tej pory czynnościami w zakresie zamiaru likwidacji szkoły i poinformowała, że intencja gminy w tej kwestii pozostaje niezmienna. Na dzisiejszej sesji proponujemy wprowadzenie do obowiązującej uchwały zmiany polegającej na zastąpieniu terminu zamiaru likwidacji szkoły z 31 sierpnia 2022 r. na 31 sierpnia 2023 r. Wyjaśniła, że zmiana uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie uwzględnia okres administracyjnego postępowania odwoławczego przed Ministrem Edukacji i Nauki oraz postępowania sędowo-administracyjnego przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym, a co za tym idzie podyktowana jest koniecznością dostosowania treści modyfikowanego aktu normatywnego do trwającego aktualnie roku szkolnego 2022/2023. Tak zmieniona uchwała stanowić będzie podstawę wystąpienia do Podlaskiego Kuratora Oświaty o wydanie opinii, stosownie do treści art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe. Uchwała zawiera uzasadnienie merytoryczne. Wskazuje ilości uczniów w poszczególnych oddziałach, jak również perspektywy na lata przyszłe oraz prognozy demograficzne i koszty utrzymania szkół przez gminę Sokoły w latach 2019-2022 w przeliczeniu na jednego ucznia. W argumentach przemawiających za zamiarem likwidacji szkoły wzięto pod uwagę negatywne postrzeżenie przez mieszkańców gminy utrzymywania szkoły o pełnej strukturze organizacyjnej przy tak małej liczbie uczniów. Pani sekretarz wskazała ilości uczniów podczas zamykania innych szkół na terenie gminy.

AK przerwał wypowiedź i poprosił o udzielenie odpowiedzi na zadane pytanie.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zaapelował o powstrzymanie emocji i przekazał głos pani sekretarz, prosząc ją kontynuowanie wypowiedzi.

Sekretarz Gminy Barbara Idżkowska poinformowała, że zgodnie z art. 89 ustawy Prawo oświatowe organ prowadzący zobowiązany jest co najmniej 6 miesięcy przed terminem likwidacji szkoły zawiadomić o zamiarze likwidacji rodziców uczniów oraz właściwego kuratora oświaty. Szkoła może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Projekt uchwały należy też przedłożyć do zaopiniowania właściwym organizacjom związkowym, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych. Dlatego też niezbędne jest podjęcie przez Radę Gminy Sokoły uchwały o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie w terminie umożliwiającym realizację obowiązków wynikających z art. 89 ustawy Prawo oświatowe.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie.

Odczytywanie uchwały było kilkakrotnie przerywane przez uczestników sesji.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są uwagi do projektu uchwały?

Radny Tomasz Kruszewski poprosił o umożliwienie dyskusji rodzicom i mieszkańcom.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski odpowiedział, że udziela głosu radnym.

AK oświadczył, że zapytał, dlaczego nie przedstawia się merytorycznych argumentów?

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski odebrał głos p. AK i zaapelował o spokój.

Radny Tomasz Kruszewski oświadczył, że zamykamy szkołę. Ludzie chcą się wypowiedzieć.

Należy dać im taką możliwość.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zaapelował o kulturę wypowiedzi.

Radny Tomasz Kruszewski oświadczył, że na komisji ustaliliśmy, że zamiar likwidacji szkoły miał być połączony z zamiarem utworzenia punktu przedszkolnego.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski odpowiedział, że na początku sesji głosowaliśmy już na ten temat. Zapytał, jaki jest sens ponownie do tego wracać?

Radna Jadwiga Sieniawska zaproponowała zarządzenie głosowania nad przedszkolem.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski oświadczył, że podjęliśmy decyzję o utworzeniu Punktu Przedszkolnego w Bruszewie.

Wójt Gminy Józef Zajkowski wystąpił z wnioskiem o ponowne przegłosowanie propozycji utworzenia punktu przedszkolnego w Bruszewie.

AK oświadczyła, że zarówno radni, jak i uczestnicy sesji nie mają pełnej świadomości, co to jest punkt przedszkolny, oddział przedszkolny i przedszkole.

Wójt Gminy Józef Zajkowski powiedział, że wszyscy dostrzegamy w tym różnice. W mowie potocznej używa się słowa przedszkole na wszystkie trzy formy.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski wyświetlił na ekranie wyniki głosowania nad zajęciem stanowiska o utworzenie Punktu Przedszkolnego w Bruszewie.

Radny Tomasz Kruszewski powiedział, że jest to tylko stanowisko.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski oświadczył, że na dzisiejszej sesji nie możemy podjąć uchwały, ponieważ projekt nie został jeszcze przygotowany. Na początku sesji mówiła o tym pani sekretarz.

Sekretarz Gminy Barbara Idżkowska poprosiła o sformułowanie wniosku do przegłosowania.

AK powiedziała, że cały czas mówi się o punkcie przedszkolnym. Nasza propozycja z zebrania w ogóle nie jest brana pod uwagę.

Sekretarz Gminy Barbara Idżkowska oświadczała, że takie stanowisko zostało wypracowane na posiedzeniu komisji.

AK powiedziała, że na posiedzeniu komisji dwa punkty zostały ze sobą połączone w jednym głosowaniu.

Wójt Gminy Józef Zajkowski oświadczył, że możemy je teraz rozdzielić.

AK oświadczyła, że na zebraniu ustaliliśmy, że w Bruszewie będzie funkcjonowała szkoła podstawowa z klasami I-III i oddziałami przedszkolnymi.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że nie byłoby problemu, gdyby punkt został poddany pod głosowanie. Na posiedzeniu komisji tematem wiodącym była likwidacja szkoły, a utworzenie punktu tylko sprawą dodatkową. Nad realizacją porządku posiedzenia czuwa przewodniczący.

EJ zaproponowała, aby ze względu na duże zamieszanie sprawę odłożyć na kolejną sesję, a teraz wyjaśnić wątpliwości, które mają rodzice.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał pod głosowanie wnioski o wyrażenie stanowiska Rady Gminy Sokoły w sprawie utworzenia Punktu Przedszkolnego w Bruszewie od 1 września 2023 r.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w wnioski.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 10
- głosy przeciw: 2
- głosy wstrzymujące się: 3

Imienny wykaz głosowania w sprawie przyjęcia wniosku o wyrażenie stanowiska Rady Gminy Sokoły w sprawie utworzenia Punktu Przedszkolnego w Bruszewie od 1 września 2023 r., stanowi **załącznik nr 10 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poinformował, że wniosek został przyjęty.

Radna Jadwiga Sieniawska oświadczyła, że na posiedzeniu komisji ustaliliśmy, że na dzisiejszej sesji podejmiemy uchwałę o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie. W okresie pomiędzy podjęciem tej uchwały, a sesją na której będzie podjęta uchwała o likwidacji tej szkoły zostanie podjęta uchwała o utworzeniu punktu przedszkolnego. Zaproponowała, aby przychylić się do woli zainteresowanych i przeprowadzić głosowanie.

Radny Piotr Łapiński powiedział, że na posiedzeniu komisji nie głosowaliśmy odrębnie nad zaopiniowaniem projektu uchwały o zamiarze utworzenia punktu przedszkolnego w Bruszewie. Obie sprawy zostały połączone w jednym głosowaniu. Wiodącą sprawą był zamiar likwidacji szkoły. Utworzenie punktu przedszkolnego było tylko dodatkiem do tej decyzji.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 10
- głosy przeciw: 1
- głosy wstrzymujące się: 4

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie, stanowi **załącznik nr 11 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/236/2023

zmieniająca uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Bruszewie,
stanowi **załącznik nr 12 do protokołu**

2)

Skarbnik Gminy Irena Bruszevska przedstawiła projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.
W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu, stanowi **załącznik nr 13 do protokołu**.

Przewodniczący stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/237/2023

w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wysokomazowieckiemu,
stanowi **załącznik nr 14 do protokołu**

3)

Skarbnik Gminy Irena Bruszevska przedstawiła projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r., stanowi **załącznik nr 15 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/238/2023

w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok, stanowi **załącznik nr 16 do protokołu**

4)

Skarbnik Gminy Irena Bruszevska przedstawiła projekt uchwały w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031, stanowi **załącznik nr 17 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/239/2023

w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sokoły na lata 2023-2031,
stanowi załącznik nr 18 do protokołu

5)

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska przedstawiła projekt uchwały w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”.

Radny Marek Czajkowski oświadczył, że na posiedzeniu komisji nie opiniowaliśmy projektu uchwały. Wyznaczyliśmy jedynie chęć przystąpienia do związku. Zapytał, jak można wchodzić w związek, którego szczegółową organizację i funkcjonowanie, określi nieznany nam statut? Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Nie wiemy, kiedy zostanie przedstawiony statut. Pomysł być może jest dobry, ale dobrze byłoby już teraz poznać zasady przynależności gminy do tego związku.

Wicestarosta Wysokomazowiecki Waldemar Kikolski poinformował, że uczestniczył w posiedzeniu komisji, na którym p. starosta dokładnie wyjaśnił wszystkie niejasności i odpowiedział na pytania zadane przez radnego Marka Czajkowskiego. Podziękował radnym za pozostawienie przedmiotowego punktu w porządku obrad i wyjaśnił, że po podjęciu uchwały związek zostanie zarejestrowany u wojewody. Dopiero w kolejnym etapie będziemy pracowali nad statutem. Radni Rady Gminy Sokoły będą włączeni w te prace. Będą mogli wносить swoje uwagi i spostrzeżenia. Z podjęcia decyzji o przynależności do związku będą same korzyści zarówno dla gminy, jak i powiatu. Do tej pory część gmin w naszym powiecie podjęło już takie uchwały. Pozostałe przymierzają się do tego. Nie chcemy zwlekać z opracowaniem statutu. Wkrótce do tego przystąpimy. Zależy nam na czasie i oczekujemy realizacji wspólnych przedsięwzięć. Poprosił o podjęcie uchwały.

Radny Piotr Łapiński oświadczył, że proponowana forma współpracy gminy z powiatem jest dla nas bardzo potrzebna. Wspólnie realizujemy wiele inwestycji drogowych. Planujemy wykonywać kolejne. Jeżeli nowa forma współpracy ma przyczynić się do większych możliwości w pozyskiwaniu dofinansowania, to nie możemy jej odrzucać.

Wójt Gminy Józef Zajkowski poinformował, że obecnie inwestycje powiatu na terenie gminy dofinansowujemy w 25 %. Dzięki przynależności do związku nasz wkład będzie wynosił tylko 2,5 %.

Radny Marek Czajkowski oświadczył, że nie jest przeciwnikiem wchodzenia w związek. Uwagi dotyczą jedynie tego, że zawiązujemy związek, a na wstępie nie znamy zasad przyszłej współpracy.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 14
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 1

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”, stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/240/2023

w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Nad Awissą”,
stanowi załącznik nr 20 do protokołu

6)

Radny Janusz Grabowski (Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji) zapoznał ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Sokoły w sprawie złożonej skargi na

działalność Wójta Gminy Sokoły w zakresie niewykonywania obowiązków nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zajęte na posiedzeniu komisji w dniu 12 stycznia 2023 r., które stanowi **załącznik nr 21 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sokoły.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 14
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 1

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sokoły, stanowi **załącznik nr 22 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/241/2023

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sokoły,
stanowi **załącznik nr 23 do protokołu**

7)

Sekretarz Gminy Barbara Idźkowska przedstawiła projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły i zapoznała z kosztami wprowadzenia proponowanego rozwiązania.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły, stanowi **załącznik nr 24 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/242/2023

w sprawie ustalenia wysokości diet i zwrotu kosztów podróży przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Sokoły, stanowi **załącznik nr 25 do protokołu**

8)

Sekretarz Gminy Barbara Idżkowska przedstawiła projekt uchwały w sprawie Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 14
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 1

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok, stanowi **załącznik nr 26 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/243/2023

w sprawie Programu współpracy Gminy Sokoły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok, stanowi **załącznik nr 27 do protokołu**

9)

Kierownik Ref. Rozwoju Gospodarczego Bożena Perkowska przedstawiła projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały nr XXXV/232/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały nr XXXV/232/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie zmiany uchwały nr XXXV/232/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za

1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych, stanowi **załącznik nr 28 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/244/2023

w sprawie zmiany uchwały nr XXXV/232/2022 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych, stanowi **załącznik nr 29 do protokołu**

10)

Kierownik Ref. Rozwoju Gospodarczego Bożena Perkowska przedstawiła projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, stanowi **załącznik nr 30 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/245/2023

w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, stanowi **załącznik nr 31 do protokołu**

11)

Kierownik Ref. Rozwoju Gospodarczego Bożena Perkowska przedstawiła projekt uchwały w sprawie zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0

- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły, stanowi **załącznik nr 32 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/246/2023

w sprawie zbycia nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego z zasobu nieruchomości Gminy Sokoły, stanowi **załącznik nr 33 do protokołu**

12)

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach Katarzyna Babińska przedstawiła projekt uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, stanowi **załącznik nr 34 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/247/2023

w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, stanowi **załącznik nr 35 do protokołu**

13)

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołach Katarzyna Babińska przedstawiła projekt uchwały w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski zapytał, czy są pytania bądź uwagi?

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił Wiceprzewodniczącego Rady Wojciecha Czajkowskiego o odczytanie treści projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Wojciech Czajkowski odczytał projekt uchwały w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Pytań i uwag nie wniesiono.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poddał głosowaniu w/w projekt uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 15 radnych:

- głosy za: 15
- głosy przeciw: 0
- głosy wstrzymujące się: 0

Imienny wykaz głosowania w sprawie podjęcia uchwały w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, stanowi **załącznik nr 36 do protokołu**.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że uchwała została podjęta.

Uchwała Nr XXXVI/248/2023

w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, stanowi **załącznik nr 37 do protokołu**

Ad. 7.

1)

Kierownik Posterunku Policji w Sokołach Marek Pabich złożył podziękowania i wyrazy wdzięczności Wójtowi Gminy Sokoły Józefowi Zajkowskiemu i radnym gminy za wieloletnią współpracę, pomoc i zaangażowanie w działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańców Gminy Sokoły. Podziękowania stanowi **załącznik nr 38 do protokołu**.

Wójt Gminy Józef Zajkowski podziękował kierownikowi posterunku za wieloletnią współpracę i oświadczył, że oficjalne podziękowania zostaną przekazane na piśmie.

2)

Radny Marek Czajkowski wystąpił z propozycją organizacji dnia sołtysa i poinformował, że zaprosił już na tą uroczystość postą Jarosława Zielińskiego.

Wójt Gminy Józef Zajkowski odpowiedział, że nie jest przeciwny organizacji takiej uroczystości. Poprosił o określenie tematyki, formy spotkania oraz grona osób proponowanych do zaproszenia na takie wydarzenie.

Radny Marek Czajkowski oświadczył, że moglibyśmy omówić sprawy związane z funduszem sołeckim oraz sprawy związane z rolnictwem. Na obchody dnia sołtysa można byłoby zaprosić przedstawicieli KRUS-u, ARiMR i ODR-u.

Wójt Gminy Józef Zajkowski poprosił inicjatora pomysłu o przygotowanie konkretnego planu organizacji obchodów dnia sołtysa.

Sołtys wsi Perki Wypychy Franciszek Kurzyna podziękował radzie gminy za podniesienie wysokości diety sołtysa.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski poprosił, aby z przebiegu dzisiejszych obrad wyciągnąć wnioski na przyszłość. Jest nam przykro, że niektórzy nie potrafią się odpowiednio zachować. Nasze obrady są transmitowane. Wiele osób to ogląda, ocenia nas i naszą pracę. Niektóre

sprawy można załatwić na posiedzeniu komisji. Niekoniecznie trzeba je poruszać na sesji. Oświadczył, że ubolewa nad zachowaniem niektórych radnych, sołtysów i mieszkańców.

Radny Piotr Łapiński powiedział, że po to zostaliśmy wybrani przez społeczność lokalną, aby reprezentować jej interesy. Forma dyskusji raz jest lepsza, a innym razem gorsza. Na dzisiejszej sesji były poruszane sprawy ważne dla mieszkańców, dlatego dyskusja przybrała taką formę. Zaapelował do uczestników sesji o zachowanie w przyszłości kultury w dyskusji publicznej.

Wójt Gminy Józef Zajkowski powiedział, że pomimo wysokiej temperatury dyskusji zwyciężyła racja słuszna dla gminy.

Ad. 8.

Przewodniczący Rady Krzysztof Grabowski stwierdził, że Rada Gminy Sokoły w całości wyczerpała przewidziany porządek obrad w związku z czym o godzinie 14:00 zamknął obrady XXXVI sesji.

Na tym protokół zakończono.

Protokołował:
Wojciech Maleszko

Przewodniczący Rady

Krzysztof Grabowski